

کارشناسی ارشد و دکترای "حسابداری" فقط با فلش کارتهای جامع

DLM

امکان دریافت یک سرفصل از یک کامل به طور رایگان: ۰۳۵۴۷۰۶۶۹۰۲۱ (۰۲۱)

The image displays a comprehensive set of accounting flashcards for the DLM (Doktorat und Master) program. The top section shows 12 individual flashcards arranged in two rows of six. Each card has a title, a brief description, and a list of topics. The bottom section shows the flashcards in their original white box, which is open to reveal the cards inside. The box has the DLM logo and the text 'فلش کارتهای جامع' (Comprehensive Flashcards).

Flashcard Topics (Top Row):

- حسابداری صنعتی: فصل اول: آشنایی با حسابداری صنعتی
- حسابداری صنعتی: فصل دوم: تجزیه و تحلیل سربار
- حسابداری صنعتی: فصل سوم: هزینه پایی (پایایی) سفارش کار و مرحله ای
- حسابداری صنعتی: فصل چهارم: هزینه پایی (پایایی) - دائمی و متغیر
- حسابداری صنعتی: فصل پنجم: هزینه پایی (پایایی) محصولات مشترک و فرض
- حسابداری صنعتی: فصل ششم: هزینه پایی (پایایی) استاندارد

Flashcard Topics (Bottom Row):

- حسابداری صنعتی: فصل هفتم: تجزیه و تحلیل بهار حجم و سود CPV
- حسابداری صنعتی: فصل هشتم: پیکای تمام شده ناقص
- حسابداری صنعتی: فصل نهم: بودجه بندی سرمایه ای
- حسابداری صنعتی: فصل دهم: بودجه جامع
- حسابداری صنعتی: فصل یازدهم: تجزیه و تحلیل سود ناخالص
- حسابداری صنعتی: فصل دوازدهم: مباحث تکمیلی

Box and Packaging:

- The box is white with the DLM logo and the text 'فلش کارتهای جامع' (Comprehensive Flashcards).
- The box is open, showing the flashcards inside.
- The box has a handle and a latch.

Flashcard Topics (Bottom Row):

- حسابداری صنعتی: فصل یازدهم: تجزیه و تحلیل سود ناخالص
- حسابداری صنعتی: فصل دوازدهم: مباحث تکمیلی

Flashcard Topics (Bottom Row):

- حسابداری صنعتی: فصل یازدهم: تجزیه و تحلیل سود ناخالص
- حسابداری صنعتی: فصل دوازدهم: مباحث تکمیلی

www.DLMgroup.ir

پاسخ تشریحی حسابداری صنعتی – کارشناسی ارشد سراسری ۱۳۹۵:

- ۱- در سیستم بهایابی مرحله‌ای، تحت چه شرایطی بهای تمام‌شده کالای ساخته‌شده در روش فایفو (اولین صادره از اولین وارده) و میانگین موزون، برابر است؟
- (۱) موجودی ابتدای دوره وجود نداشته باشد.
 - (۲) موجودی پایان دوره وجود نداشته باشد.
 - (۳) موجودی ابتدا و پایان دوره برابر باشند.
 - (۴) درصد تکمیل موجودی ابتدا و پایان دوره برابر باشد.

- ۲- موجودی کالای ابتدای دوره شرکت (الف) در اول سال ۱۳۸۲ مبلغ ۲۶۰۰۰ ریال کمتر از میزان واقعی و موجودی کالای پایان دوره آن مبلغ ۵۲۰۰۰ ریال بیش از میزان واقعی نشان داده شده است، در نتیجه بهای تمام شده کالای فروش رفته شرکت (الف) در سال ۱۳۸۲:
- (۱) ۷۸۰۰۰ ریال بیشتر است.
 - (۲) ۲۶۰۰۰ ریال کمتر است.
 - (۳) ۷۸۰۰۰ ریال کمتر است.
 - (۴) ۲۶۰۰۰ ریال بیشتر است.

- ۳- بهای تمام شده کالای ساخته شده طی سال ۱۳۸۸ به مبلغ ۱۰۸۰۰ ریال محاسبه شده و دیگر اطلاعات نیز به قرار زیر است:

مواد اول دوره ۴۸۰ ریال - کالای در جریان ساخت اول دوره ۸۰۰ ریال - سربار کارخانه ۸۰۰۰ ریال - دستمزد مستقیم ۲۰۰ ریال - خرید مواد طی دوره ۳۰۰۰ ریال - کالای در جریان ساخت پایان دوره ۱۲۰۰ ریال - مواد پایان دوره ۸۰ ریال، برگشت از خرید مواد چند ریال است؟

- (۱) ۳۰۰
- (۲) ۴۰۰
- (۳) ۶۰۰
- (۴) ۸۰۰

- ۴- در شرکت تولیدی البرز با تحمل ۴۵۰ ریال هزینه مشترک برای ۱۰۰ لیتر مواد می‌توان ۷۰ لیتر محصول آلفای معمولی و ۲۰ لیتر محصول بتا به‌دست آورد. با تقبل ۹۰ ریال هزینه پردازش اضافی بر روی محصول آلفای معمولی می‌توان به ۵۰ لیتر محصول آلفای مرغوب دست یافت. قیمت فروش هر لیتر محصولات آلفای معمولی، بتا و آلفای مرغوب به ترتیب، ۸،۶ و ۱۱ ریال است. شرکت برای تخصیص هزینه‌های مشترک از روش مقیاس فیزیکی استفاده می‌کند. اگر شرکت بخواهد به جای آلفای معمولی به تولید آلفای مرغوب بپردازد، تغییر سود شرکت چند ریال است؟

- (۱) ۴۰
- (۲) ۱۱۰
- (۳) ۱۳۰

(۴) ۲۰۰

۵- شرکتی به منظور اجرای پروژه‌ای، ۲۵ نیروی متخصص استخدام کرده است. کل هزینه بودجه شده، ۹۰۰,۰۰۰ ریال است که ۳۷۵,۰۰۰ ریال آن را هزینه‌های غیرمستقیم تشکیل می‌دهند. هزینه‌های غیرمستقیم واقعی ۳۹۶,۰۰۰ ریال است. ساعت کار بودجه شده‌ی نیروهای متخصص ۵۰,۰۰۰ ساعت است و ساعت کار واقعی آنان ۵۰,۴۰۰ ساعت بوده است. نرخ تخصیص هزینه‌های مستقیم بودجه‌شده چند ریال است؟

(۱) ۷/۵

(۲) ۱۷/۸۵۷

(۳) ۱۸/۰

(۴) ۱۰/۵

۶- بهای ساخت ۲۰۰۰ واحد کالای تکمیل شده به روش میانگین ۲۰۰,۰۰۰ ریال بوده است. موجودی کالای در جریان ساخت ابتدا و پایان دوره به ترتیب ۴۰۰ و ۲۰۰ واحد بوده که هر دو از بابت مواد ۱۰۰٪ و از بابت تبدیل ۷۵٪ تکمیل شده است. از بهای کالای در جریان اول دوره ۱۵,۲۰۰ ریال آن بهای مواد مستقیم بوده است و بهای مواد مستقیم مصرف‌شده طی دوره ۷۵,۰۰۰ ریال گزارش شده است. بهای تبدیل چند درصد بهای ساخت هر واحد محصول را تشکیل می‌دهد؟

(۱) ۳۱

(۲) ۴۰

(۳) ۵۰

(۴) ۵۹

۷- شرکت تولیدی پیمان از سیستم هزینه‌یابی مرحله‌ای استفاده می‌نماید، تعداد کالای در جریان ساخت پایان دوره دایره دوم ۲۶۰۰۰ واحد می‌باشد. در این دایره مواد الف در ابتدای عملیات و مواد ب در مرحله ۲۵٪ تکمیل و به‌صورت یکجا اضافه می‌شود. $\frac{1}{4}$ موجودی کالای در جریان ساخت پایان دوره دارای درجه تکمیل ۸۰٪، ۳۰٪ دارای درجه تکمیل ۵۰٪ و ۲۰٪ آن دارای درجه تکمیل ۲۰٪ تکمیل می‌باشد، معادل آحاد کالای در جریان ساخت پایان دوره از نظر مواد ب چند واحد است؟

(۱) ۶۵۰۰

(۲) ۲۰۸۰۰

(۳) ۱۴۳۰۰

(۴) ۱۵۳۴۰

۸- شرکت زیگما از سیستم هزینه‌یابی سفارش کار همراه با نرخ جذب سربار بر مبنای هزینه دستمزد مستقیم استفاده می‌کند. نرخ جذب سربار برای دایره A دو برابر هزینه دستمزد مستقیم و برای دایره B معادل ۵۰٪ هزینه دستمزد مستقیم است. هزینه‌های مربوط به سفارش ۷۷۷ به شرح زیر است:

دایره B	دایره A	
۵,۰۰۰	۲۵,۰۰۰	مواد مستقیم
۳۰,۰۰۰	؟	دستمزد
؟	۴۰,۰۰۰	سربار جذب‌شده

بهای تمام شده سفارش ۷۷۷ کدام است؟

(۱) ۱۹۵۰۰۰

(۲) ۱۸۰۰۰۰

(۳) ۱۳۵۰۰۰

(۴) ۲۴۰۰۰۰

۹- کدام جمله درست است؟

(۱) یک هزینه مستقیم صرفاً یک هزینه متغیر است.

(۲) یک هزینه غیرمستقیم صرفاً یک هزینه ثابت است.

(۳) یک هزینه مستقیم و یک هزینه غیرمستقیم می‌تواند متغیر یا ثابت باشد.

(۴) هزینه‌های ثابت فقط جزء هزینه‌های غیرمستقیم هستند.

۱۰- کدام گزینه درست نیست؟

(۱) مدیریت باید در برابر انحراف سهم بازار پاسخگو باشد.

(۲) انحراف اندازه بازار در کنترل مدیریت نیست.

(۳) انحراف سهم بازار و انحراف اندازه بازار توسط مدیر قابل کنترل است.

(۴) انحراف سهم بازار ناشی از رقابت است.

۱۱- براساس کارت استاندارد شرکت سامان، با مصرف ۲۰ لیتر مواد الف و ب ۱۶ لیتر محصول به‌دست می‌آید. نرخ استاندارد

هر لیتر مواد الف ۴۰۰ ریال و مواد ب ۲۰۰ ریال است. برای مواد الف، نسبت ترکیب استاندارد ۰/۴ و نسبت ترکیب واقعی

۰/۵ می‌باشد. طی دوره ۱۰۰۰ لیتر مواد مصرف شد و ۷۰۰ لیتر محصول به‌دست آمد. کدام گزینه بیانگر انحراف ترکیب

مواد ب است؟

(۱) ۱۰،۰۰۰

(۲) ۱۵،۰۰۰

(۳) ۴۰،۰۰۰

(۴) ۲۰،۰۰۰

۱۲- کدام جمله صحیح است؟

(۱) هزینه‌های مستقیم و غیرمستقیم بر مبنای نرخ جذب به موضوع هزینه تسهیم می‌شوند.

(۲) هزینه‌های غیرمستقیم با روش مقرون به‌صرفه قابل ردیابی به موضوع هزینه هستند.

(۳) دقت ردیابی هزینه‌ها کمتر از تخصیص هزینه‌ها به موضوع هزینه است.

(۴) هزینه مستقیم با روش مقرون به‌صرفه قابل ردیابی به موضوع هزینه است.

۱۳- مقدار فروش پیش‌بینی شده محصول الف برای دوره مالی بعد شرکت کارون ۱۰۰۰۰ واحد است که ۱۰ درصد آن در ابتدای دوره موجود است. انتظار می‌رود موجودی کالای الف در پایان دوره ۲۰ درصد نسبت به اول دوره افزایش یابد ولی در موجودی مواد تغییری ایجاد نشود. برای تولید هر واحد محصول الف ۴ واحد مواد ۱۰۱ مصرف می‌شود. بودجه خرید مواد ۱۰۱ کدام است؟

- (۱) ۳۹۲۰۰
- (۲) ۴۰۸۰۰
- (۳) ۴۰۰۰۰
- (۴) ۴۴۰۰۰

۱۴- شرکت دلتا تولیدکننده یک محصول اصلی k و یک محصول فرعی به نام Z می‌باشد. تعداد تولید محصول Z ، ۵۰۰ واحد و قیمت فروش هر واحد از آن در بازار ۷ هزار ریال است. هزینه‌های بعد از نقطه تفکیک برای محصول Z ، ۳۰۰۰ هزار ریال و هزینه‌های مشترک قبل از نقطه تفکیک ۱۷۵۰۰ هزار ریال بوده است. اگر شرکت از روش کسر ارزش خالص باز یافتنی برای تعیین سهم محصول فرعی از هزینه‌های مشترک استفاده کند، سهم محصول اصلی از هزینه‌های مشترک کدام است؟

- (۱) ۵۰۰
- (۲) ۱۷۰۰۰
- (۳) ۳۵۰۰
- (۴) ۱۴۵۰۰

۱۵- حاشیه فروش شرکتی ۲۴۰۰ ریال، هزینه‌های ثابت عملیاتی آن ۱۲۰۰ ریال و هزینه‌های مالی آن ۴۰ درصد سود عملیاتی است. چنانچه فروش شرکت ۱۵ درصد تغییر یابد، سود هر سهم شرکت چند درصد تغییر می‌یابد؟

- (۱) ۵۰
- (۲) ۳۰
- (۳) ۲۵
- (۴) ۷۵

۱۶- فروش دایره الف در شرکت مهتاب در نقطه سربه‌سر ۴ میلیون ریال است. فعالیت این دایره در حال حاضر در سطح ۶۰ درصد نقطه سربه‌سر است. نسبت حاشیه فروش این دایره ۳۰٪ است. چنانچه شرکت مهتاب تصمیم به توقف فعالیت دایره الف بگیرد و ۲۰٪ هزینه‌های ثابت دایره الف غیرقابل اجتناب باشد، این تصمیم چند هزار ریال بر سود شرکت مهتاب اثر دارد؟

- (۱) صفر
- (۲) ۲۴۰
- (۳) ۴۰۰
- (۴) ۹۴۰

۱۷- شرکتی چند محصول تولید می‌کند ولی محدودیت در مبلغ فروش دارد یعنی اجازه فروش بیش از مبلغ معینی را ندارد. برای انتخاب و تولید سودآورترین محصول کدام معیار بهتر است؟

- (۱) حاشیه فروش هر محصول
- (۲) حاشیه فروش ترکیبی محصولات
- (۳) نسبت حاشیه فروش هر محصول
- (۴) نسبت حاشیه فروش ترکیبی محصولات

۱۸- اطلاعات مربوط به هزینه مواد مستقیم شرکت بتا در تیرماه ۱۳۹۳ به شرح زیر است:

مقدار واقعی مواد مستقیم خریداری شده و مصرف شده	۴۰۰۰۰ کیلوگرم
هزینه واقعی مواد مستقیم مصرف شده	۱۶۴ میلیون ریال
انحراف مساعد مصرف مواد مستقیم	۱۲ میلیون ریال
مصرف استاندارد مواد برای تولید تیرماه	۴۳۰۰۰ کیلوگرم
انحراف نرخ مواد مستقیم شرکت در تیرماه ۱۳۹۳، چند میلیون ریال است؟	

- (۱) ۴ نامساعد
- (۲) ۴ مساعد
- (۳) ۶ نامساعد
- (۴) ۶ مساعد

۱۹- هنگام پذیرش سفارش خاص، شرکت باید به کدام یک از موارد زیر توجه کند؟

- (۱) درآمد تفاضلی بیشتر از هزینه‌های ثابت شود.
- (۲) درآمد تفاضلی کمتر از هزینه‌های متغیر شود.
- (۳) مجموع هزینه بیشتر از مجموع درآمدها شود.
- (۴) درآمد تفاضلی بیشتر از هزینه‌های تفاضلی شود.

۲۰- در شرایط تورم در ارزیابی موجودی کالا، کدامیک به ترتیب ترازنامه و سود (زیان) را مطلوب‌تر نشان می‌دهد؟

- (۱) FiFo-FiFo
- (۲) FiFo-LiFo
- (۳) LiFo-FiFo
- (۴) LiFo-LiFo

۲۱- کدام عبارت صحیح‌تر است؟

- (۱) هزینه ضایعات بخشی از بهای تمام‌شده محصول است.
- (۲) هزینه ضایعات غیرعادی بخشی از هزینه‌های دوره بوده و توسط مدیر قابل کنترل است.
- (۳) هزینه ضایعات عادی بخشی از بهای تمام‌شده محصول بوده و توسط مدیر قابل کنترل است.
- (۴) هزینه ضایعات عادی و غیرعادی توسط مدیر قابل کنترل است.

۲۲- کدام عبارت مطلوب‌تر است؟

- (۱) مخزن هزینه برای انعکاس گروهی از هزینه‌های مستقیم یا غیرمستقیم در نظر گرفته می‌شود.
- (۲) تمام هزینه‌های غیرمستقیم در یک مخزن هزینه جمع‌آوری می‌شوند.
- (۳) تعداد مخازن هزینه بستگی به این دارد که برای تخصیص هزینه‌ها از یک نرخ یا از چند نرخ استفاده شود.
- (۴) افزایش تعداد مخازن هزینه دقت تخصیص هزینه‌ها را کاهش می‌دهد.

۲۳- مجموع ارزش فعلی جریان وجه نقد پروژه الف و ب به ترتیب ۱۰۰۰ میلیون ریال و ۱۲۰۰ میلیون ریال می‌باشد. خالص ارزش فعلی هر دو پروژه با نرخ ۲٪ معادل ۲۰۰ میلیون ریال می‌باشد. کدام پروژه مطلوب‌تر است؟

- (۱) پروژه ب انتخاب مطلوب است.
- (۲) پروژه الف انتخاب مطلوب است.
- (۳) پروژه الف و ب برای انتخاب مطلوب نیستند.
- (۴) تفاوتی در انتخاب پروژه الف و ب وجود ندارد (هر دو مطلوب هستند)

۲۴- در شرکت سهند، نرخ هر کیلو مواد ۵۰ ریال، نرخ دستمزد مستقیم برای هر ساعت ۴۰ ریال و نرخ سربار متغیر ۳۰ ریال و سربار ثابت ۲۰ ریال برای هر ساعت است. شرکت ۶۰۰۰ ساعت بلااستفاده در ماه دارد و در حال بررسی ۱۰۰۰ واحد سفارش محصول ب به قیمت هر واحد ۷۰۰ ریال است. تولید هر واحد سفارش محصول ب به ۲ کیلو مواد مستقیم و ۵ ساعت کار مستقیم نیاز دارد. در ضمن لازم است ماشین خاصی به مبلغ ۱۵۰,۰۰۰ ریال اجاره شود. کدام گزینه بیانگر حداقل قیمت هر واحد سفارش الف چند ریال است؟

- (۱) ۷۰۰
- (۲) ۴۵۰
- (۳) ۶۰۰
- (۴) ۵۵۰

۲۵- در تصمیمات ساخت یا خرید هزینه‌های مربوط به تصمیم‌گیری کدامیک از موارد زیر است؟

- (۱) هزینه‌های متغیر
- (۲) هزینه‌های تفاضلی
- (۳) میزان افزایش در هزینه‌ها و هزینه فرصت
- (۴) هزینه‌های مواد مستقیم، دستمزد و سربار متغیر

به نام خدا

پاسخ تشریحی سوالات ارشد سراسری حسابداری صنعتی سال ۱۳۹۵

توسط: علی اعرابی جشقانی

کارشناس ارشد حسابداری

مؤلف پک حسابداری صنعتی (DLM) انتشارات تبلور دانش

۱- گزینه ۱ صحیح است.

در صورتی که کالای در جریان ساخت ابتدای دوره وجود داشته باشد، معادل آحاد تکمیل شده براساس روش میانگین موزون در مقایسه با روش فایفو بیشتر است. در نتیجه بهای تمام شده کالای ساخته شده در روش میانگین موزون در مقایسه با روش فایفو بیشتر خواهد شد. از طرفی در صورت عدم وجود کالای در جریان ساخت ابتدای دوره، معادل آحاد تکمیل شده براساس هر دو روش میانگین موزون و فایفو یکسان خواهد بود. بنابراین تحت چنین شرایطی بهای تمام شده کالای ساخته شده در روش فایفو (اولین صادره از اولین وارده) و میانگین موزون برابر خواهد بود.

۲- گزینه ۳ صحیح است.

با توجه به رابطه مستقیم موجودی کالای اول دوره و رابطه غیرمستقیم موجودی کالای پایان دوره با بهای تمام شده کالای فروش رفته خواهیم داشت:

$$\text{ریال } (78000) = (52000) + (26000) = \text{بهای تمام شده کالای فروش رفته}$$

در نتیجه بهای تمام شده کالای فروش رفته به مبلغ ۷۸۰۰۰ ریال کمتر از واقع گزارش خواهد شد.

۳- گزینه ۲ صحیح است.

کالای در جریان ساخت پایان دوره - کالای در جریان ساخت اول دوره + جمع بهای تولید طی دوره = بهای تمام شده کالای ساخته شده

$$1200 - 800 + \text{جمع بهای تولید طی دوره} = 10800$$

$$\Rightarrow 11200 = 10800 + 400 = \text{جمع بهای تولید طی دوره}$$

سربار کارخانه + دستمزد مستقیم + مواد مستقیم مصرف شده = جمع بهای تولید طی دوره

$$11200 = 8000 + 200 + \text{مواد مستقیم مصرف شده}$$

$$\Rightarrow 3000 = 11200 - 8200 = \text{مواد مستقیم مصرف شده}$$

مواد غیر مستقیم مصرف شده - مواد پایان دوره - مواد اول دوره + بهای مواد خریداری شده = مواد مستقیم مصرف شده

$$3000 = 4800 - 800 + \text{بهای مواد خریداری شده}$$

$$\Rightarrow 2600 = 3000 - 400 = \text{بهای مواد خریداری شده}$$

هزینه حمل به داخل + تخفیفات نقدی خرید - برگشت از خرید و تخفیفات - خرید مواد طی دوره = بهای مواد خریداری شده

$$+0-0 \text{ برگشت از خرید و تخفیفات } -3000 = 2600$$

$$\Rightarrow \text{ریال } 400 = 2600 - 3000 = \text{برگشت از خرید و تخفیفات}$$

۴- گزینه ۱ صحیح است.

$$450 \times \frac{70}{90} = 350 \quad \text{بهای تمام شده آلفای معمولی (سهم از هزینه های مشترک آلفای معمولی)}$$

$$450 \times \frac{20}{90} = 100 \quad \text{بهای تمام شده بتا (سم از هزینه های مشترک بتا)}$$

حجم تولید \times قیمت فروش هر لیتر = ارزش فروش محصولات

$$\text{ریال } 420 = 70 \times 6 = \text{ارزش فروش محصول آلفای معمولی}$$

$$\text{ریال } 160 = 20 \times 8 = \text{ارزش فروش محصول بتا}$$

بهای تمام شده - ارزش فروش محصولات = سود (زیان) شرکت

$$\text{ریال } 70 = 420 - 350 = \text{سود (زیان) محصول آلفای معمولی}$$

$$\text{ریال } 60 = 160 - 100 = \text{سود (زیان) محصول بتا}$$

با تقبل ۹۰ ریال هزینه پردازش اضافی بر روی محصول آلفای معمولی می توان به ۵۰ لیتر محصول آلفای مرغوب دست یافت. بنابراین با انجام این هزینه، بهای تمام شده محصول نیز افزایش خواهد یافت. در این صورت خواهیم داشت:

هزینه پردازش اضافی + بهای تمام شده محصولات آلفای معمولی = بهای تمام شده محصول آلفای مرغوب

$$\text{ریال } 440 = 350 + 90 = \text{بهای تمام شده محصول آلفای مرغوب}$$

$$\text{ریال } 550 = 50 \times 11 = \text{ارزش فروش محصول آلفای مرغوب}$$

$$\text{ریال } 110 = 550 - 440 = \text{سود (زیان) محصول آلفای مرغوب}$$

حال اگر شرکت بخواهد به جای آلفای معمولی به تولید آلفای مرغوب بپردازد، تغییر سود شرکت برابر است با:

سود محصول آلفای معمولی - سود محصول آلفای مرغوب = تغییر سود در شرکت

$$\text{ریال } 40 = 110 - 70 = \text{تغییر سود در شرکت}$$

۵- گزینه ۴ صحیح است.

برای محاسبه نرخ تخصیص بودجه شده (نرخ جذب یا نرخ از پیش تعیین شده) به نوع مبنا (ساعت کار بودجه‌ای)، حجم مبنا (۵۰,۰۰۰ ساعت) و هزینه بودجه شده نیاز است. از کل هزینه بودجه شده ۳۷۵,۰۰۰ ریال آن را هزینه‌های غیرمستقیم تشکیل می‌دهند. از آنجایی که نرخ تخصیص هزینه‌های مستقیم بودجه شده مورد نظر سوال است خواهیم داشت:

هزینه‌های غیرمستقیم بودجه شده + هزینه‌های مستقیم بودجه شده = کل هزینه بودجه شده

$$۳۷۵,۰۰۰ + \text{هزینه‌های مستقیم بودجه شده} = ۹۰۰,۰۰۰$$

$$\Rightarrow ۵۲۵,۰۰۰ = ۳۷۵,۰۰۰ - ۹۰۰,۰۰۰ = \text{هزینه‌های مستقیم بودجه شده}$$

$$\text{ریال } ۱۰/۵ = \frac{۵۲۵,۰۰۰}{۵۰,۰۰۰} = \frac{\text{هزینه‌های مستقیم بودجه شده}}{\text{حجم بودجه شده}} = \text{نرخ تخصیص هزینه‌های مستقیم بودجه شده}$$

۶- گزینه ۴ صحیح است.

معادل آحاد تکمیل شده به روش میانگین

تبدیل	مواد	
۲۰۰۰	۲۰۰۰	کالای تکمیل شده
۱۵۰	۲۰۰	+ کالای در جریان ساخت پایان دوره
(۲۰۰۰×۰.۷۵)	(۲۰۰×۱.۰۰)	
<u>۲۱۵۰</u>	<u>۲۲۰۰</u>	معادل آحاد تکمیل شده

جمع بهای هر واحد محصول \times تعداد کالای تکمیل شده = بهای تمام‌شده کالای تکمیل شده

$$۲۰۰,۰۰۰ = ۲۰۰۰ \times \text{جمع بهای هر واحد محصول}$$

$$\Rightarrow \text{ریال } ۱۰۰ = \frac{۲۰۰,۰۰۰}{۲۰۰۰} = \text{جمع بهای هر واحد محصول}$$

بهای مواد مصرف شده طی دوره - بهای کالای در جریان ساخت اول دوره
معادل آحاد تکمیل شده از بابت مواد =

$$\frac{۱۵,۲۰۰ + ۷۵,۰۰۰}{۲۲۰۰} = \text{ریال } ۴۱$$

جمع بهای تمام‌شده هر واحد محصول = بهای تمام‌شده هر واحد محصول از بابت تبدیل + بهای تمام‌شده هر واحد محصول از بابت مواد

$$۱۰۰ = \text{بهای تمام‌شده هر واحد محصول از بابت تبدیل} + ۴۱$$

ریال ۵۹ = ۴۱ - ۱۰۰ = بهای تمام شده هر واحد محصول از بابت تبدیل \Rightarrow

$$\%۵۹ = \frac{۵۹}{۱۰۰} = \frac{\text{بهای هر واحد تبدیل}}{\text{جمع بهای هر واحد محصول}} = \text{درصد بهای تبدیل از بهای ساخت هر واحد محصول}$$

۷- گزینه ۲ صحیح است.

در حالت مصرف مواد اولیه به صورت مقطعی (یک یا چند نقطه مشخص از فرآیند تولید) آن دسته از واحدهای خروجی که از نقطه افزودن مواد عبور کرده باشند از لحاظ مواد اولیه ۱۰۰٪ تکمیل شده‌اند و در معادل آحاد تکمیل شده از لحاظ ماده مذکور به صورت کامل لحاظ می‌گردند. به طور مثال اگر مواد اولیه در نقطه ۴۰٪ افزوده شود تمام واحدهای خروجی که به نقطه ۴۰٪ رسیده باشند به صورت کامل در معادل آحاد مواد اولیه مذکور لحاظ می‌شوند. بنابراین معادل آحاد تکمیل شده کالای در جریان ساخت پایان دوره از نظر مواد ب با در نظر گرفتن درجه تکمیل‌های متفاوت برابر خواهد بود با:

معادل آحاد کالای در جریان ساخت پایان دوره از نظر مواد ب :

$$۱۳۰۰۰ = (۸۰\% \text{ تکمیل}) \times \frac{۱}{۴} \times ۲۶,۰۰۰$$

$$۷۸۰۰ = (۵۰\% \text{ تکمیل}) \times ۳۰\% \times ۲۶,۰۰۰$$

$$\underline{\underline{۲۰۸۰۰}} = (۲۰\% \text{ تکمیل}) \times ۲۰\% \times ۲۶,۰۰۰$$

همانطور که ملاحظه می‌شود مواد ب در مرحله ۲۵٪ تکمیل و به صورت یکجا اضافه می‌شود. لذا هنگامی که درجه تکمیل کالای در جریان ساخت پایان دوره ۸۰٪ و ۵۰٪ می‌باشد از آنجا که به نقطه افزودن مواد ب (۲۵٪ تکمیل) رسیده‌اند ماده ب را به طور کامل (۱۰۰ درصد) به خود جذب کرده‌اند. از طرفی چون قسمت سوم کالای در جریان ساخت پایان دوره (۲۰٪ تکمیل) کمتر از ۲۵٪ می‌باشد، جذب ماده ب نخواهد شد.

۸- گزینه ۳ صحیح است.

$$۲ \times \text{دستمزد مستقیم} = \text{سربار جذب شده دایره A}$$

$$\text{ریال } ۲۰,۰۰۰ = ۴۰,۰۰۰ \div ۲ = \text{دستمزد مستقیم} \Rightarrow ۲ \times \text{دستمزد مستقیم} = ۴۰,۰۰۰$$

$$۵۰\% \times \text{دستمزد مستقیم} = \text{سربار جذب شده دایره B}$$

$$\text{ریال } ۱۵,۰۰۰ = ۳۰,۰۰۰ \times ۵۰\% = \text{سربار جذب شده دایره B}$$

هزینه‌های مربوط به سفارش ۷۷۷ به شرح زیر است:

دایره B + دایره A

مواد مستقیم $۲۵,۰۰۰ + ۵,۰۰۰ = ۳۰,۰۰۰$

دستمزد مستقیم $۳۰,۰۰۰ + ۲۰,۰۰۰ = ۵۰,۰۰۰$

سربار جذب شده $۴۰,۰۰۰ + ۱۵,۰۰۰ = ۵۵,۰۰۰$

۱۳۵,۰۰۰ ریال

۹- گزینه ۳ صحیح است.

به‌طور کلی طبقه‌بندی متفاوتی می‌توان برای هزینه نام برد. در طبقه‌بندی هزینه (بها) بر مبنای قابلیت رهگیری دو نوع هزینه مستقیم و هزینه غیرمستقیم می‌توان شناسایی نمود. از طرفی در طبقه‌بندی هزینه بر مبنای رفتار هزینه؛ هزینه متغیر، هزینه ثابت، هزینه نیمه متغیر، هزینه نیمه ثابت و هزینه مخلوط (مختلط) نیز قرار می‌گیرند. نکته‌ای که می‌توان در ارتباط با رفتار هزینه و قابلیت رهگیری بیان نمود این است که رفتار هزینه، تأثیری بر قابلیت رهگیری هزینه ندارد. به عبارتی هزینه متغیر می‌تواند مستقیم یا غیرمستقیم باشد و هزینه ثابت نیز ممکن است مستقیم یا غیر مستقیم باشد و بالعکس. اگر رفتار هزینه به ثابت و متغیر تقسیم شود می‌توان چهار حالت به شرح زیر تصور نمود:

۱) هزینه متغیرمستقیم: هزینه مواد مستقیم مصرف شده و دستمزد مستقیم نسبت به محصول تولید شده نمونه بارز حالت اول می‌باشند.

۲) هزینه متغیرغیرمستقیم: هزینه مواد غیرمستقیم و دستمزد غیرمستقیم نیز نسبت به محصول تولید شده نمونه‌هایی از حالت دوم هستند.

۳) هزینه ثابت مستقیم: اجاره بهای قسمت مونتاژ نسبت به همان قسمت مثالی برای حالت سوم محسوب می‌شود.

۴) هزینه ثابت غیرمستقیم: حقوق ثابت سرپرستان تولید نسبت به محصول تولید شده مثالی برای حالت چهارم می‌باشد.

۱۰- گزینه ۳ صحیح است.

دو عامل که در انحراف مقدار فروش تأثیر می‌گذارد تغییر در اندازه و تغییر سهم یک شرکت در بازار می‌باشد. در صورتی که، کل بازار محصول یک شرکت توسعه یابد، احتمالاً تعداد فروش شرکت نیز افزایش می‌یابد و بالعکس، در صورتی که بازار کوچکتر شود، احتمال اینکه شرکت بتواند سطح فروش قبلی خود را حفظ نماید، کمتر خواهد بود. از این رو انحراف اندازه بازار در کنترل مدیریت نیست زیرا انحراف اندازه بازار میزان تأثیر تغییرات کل بازار را بر روی حاشیه فروش و سود عملیاتی شرکت تعیین می‌کند. از طرفی سهم از بازار یک شرکت تابعی از توانمندی‌های رقابتی شرکت و محیط رقابتی بازار است. تمام شرکت‌ها سعی دارند، سهم خود را در بازار افزایش دهند که این مهم در سایه برنامه‌ریزی و استراتژی‌های بازاریابی و نوع محصولات و خدماتی که قرار است مدیریت و ارکان اداره‌کننده یک شرکت ارائه‌دهند، محقق می‌شود.

۱۱- گزینه ۴ صحیح است.

نسبت ترکیب استاندارد مواد ب $0/6 = 1 - 0/4$

نسبت ترکیب واقعی مواد ب $0/5 = 1 - 0/5$

(نسبت ترکیب واقعی مواد ب - نسبت ترکیب استاندارد مواد ب) \times نرخ استاندارد مواد ب \times مصرف واقعی کل مواد = انحراف ترکیب مواد ب

$20,000 = 1000 \times 200 \times (0/6 - 0/5)$ = انحراف ترکیب مواد ب

۱۲- گزینه ۴ صحیح است.

طبقه‌بندی هزینه‌ها به مستقیم و غیرمستقیم بر مبنای قابلیت رهگیری انجام می‌شود. هزینه‌های مستقیم، هزینه‌هایی هستند که رهگیری یا ردیابی آنها با موضوع هزینه‌یابی از نظر اقتصادی عملی (موجه) باشد. عملی بودن از لحاظ اقتصادی یعنی:

۱- انجام رهگیری مقرون به صرفه باشد؛ یعنی منافع حاصل از رهگیری، بیشتر از هزینه انجام رهگیری باشد.

۲- انجام رهگیری مربوط باشد؛ یعنی بتواند به‌طور بالقوه بر تصمیم‌گیری استفاده‌کنندگان تاثیر بگذارد.

۳- بهای مورد نظر دارای اهمیت نسبی باشد؛ یعنی موضوع، ارزش رهگیری و پرداختن به آن را داشته باشد.

هزینه‌های غیرمستقیم، هزینه‌هایی هستند که رهگیری یا ردیابی آنها با موضوع هزینه‌یابی از نظر اقتصادی عملی (موجه) نیست و تخصیص آنها از طریق تسهیم (بر مبنای نرخ جذب) صورت می‌گیرد.

۱۳- گزینه ۲ صحیح است.

بودجه مقدار تولید

تعداد فروش بودجه‌ای	۱۰,۰۰۰
+ تعداد موجودی پایان دوره	<u>۱۲۰۰</u> $1000 \times 12\%$
تعداد کالای مورد نیاز	۱۱,۲۰۰
- تعداد موجودی اول دوره	<u>(۱,۰۰۰)</u> $10,000 \times 10\% \Rightarrow$
تعداد تولید بودجه‌شده	<u>۱۰,۲۰۰</u>

بودجه خرید مواد ۱۰۱ با توجه به اینکه تغییری در موجودی مواد ایجاد نشود برابر است با: $10200 \times 4 = 40,800$

۱۴- گزینه ۲ صحیح است.

در روش خالص ارزش بازیافتنی، محصول فرعی در زمان تولید هزینه‌یابی می‌شود و فرض بر این است که سهم محصول فرعی از هزینه‌های مشترک معادل خالص ارزش بازیافتنی آن در نقطه تفکیک است. خالص ارزش بازیافتنی در نقطه تفکیک (سهم از هزینه‌های مشترک) با استفاده از ارزش فروش نهایی محصول فرعی، هزینه پردازش اضافی و هزینه‌های فروش و بازاریابی به شرح زیر محاسبه می‌شود:

هزینه پردازش اضافی - هزینه‌های بازاریابی و فروش - ارزش فروش نهایی = سهم محصول فرعی از هزینه‌های مشترک

$$\Rightarrow 1000 \times 3000 - 7000 \times 500 = \text{سهم محصول فرعی از هزینه‌های مشترک}$$

$$500,000 = 3,000,000 - 3,500,000 = \text{سهم محصول فرعی از هزینه‌های مشترک}$$

بعد از محاسبه سهم محصول فرعی از هزینه‌های مشترک، مبلغ فوق از جمع هزینه‌های مشترک کسر شده و سپس با استفاده از روش‌های تخصیص هزینه‌های مشترک، سهم محصول اصلی از هزینه‌های مشترک بدست می‌آید. بنابراین سهم محصول اصلی K از هزینه‌های مشترک برابر است با:

$$17,000,000 = 17,500 \times 1000 - 500,000$$

۱۵- گزینه ۱ صحیح است.

هزینه‌های ثابت عملیاتی، هزینه‌هایی هستند که مرتبط با فعالیت اصلی شرکت بوده ولی میزان آن‌ها مستقل از حجم فروش شرکت است. همچنین هزینه‌های ثابت مالی، هزینه‌هایی هستند که به‌خاطر تامین مالی به شرکت تحمیل شده‌اند. مقدار این هزینه‌ها نیز مستقل از میزان فروش است. بنابراین با تغییر در حجم فروش شرکت هزینه‌های ثابت عملیاتی و مالی بدون تغییر باقی خواهند ماند.

هزینه ثابت مالی - هزینه ثابت عملیاتی - حاشیه فروش = سود

$$760 = 2400 - 1200 - (1200 \times 40\%)$$

$$2760 = 2400 \times 115\% = \text{تغییر در حجم فروش}$$

$$1080 = 2760 - 1200 - (1200 \times 40\%) = \text{سود با در نظر گرفتن تغییر در حجم فروش}$$

$$\%50 = \frac{1080 - 760}{760} = \frac{\text{سود بدون تغییر در حجم فروش} - \text{سود با تغییر در حجم فروش}}{\text{سود بدون تغییر در حجم فروش}} = \text{تغییر سود هر سهم}$$

۱۶- گزینه ۲ صحیح است.

در تصمیم‌گیری درباره توقف یا ادامه فعالیت یک دایره، هزینه ثابت غیرقابل اجتناب جزء اقلام نامربوط و هزینه ثابت قابل اجتناب جزء اقلام مربوط تلقی می‌شوند. بنابراین داریم:

$$\text{ریال } ۱۲۰۰,۰۰۰ = ۴,۰۰۰,۰۰۰ \times ۳۰\% = \text{هزینه ثابت} \Rightarrow \frac{\text{هزینه های ثابت}}{۳۰\%} = ۴,۰۰۰,۰۰۰ \Rightarrow \frac{\text{هزینه های ثابت}}{\text{نسبت حاشیه فروش}} = \text{فروش در نقطه سربه سر}$$

$$\text{هزینه ثابت قابل اجتناب} = ۱۲۰۰,۰۰۰ \times (۱ - ۲۰\%) = ۹۶۰,۰۰۰$$

از آنجا که ۲۴۰,۰۰۰ ریال از هزینه های ثابت غیرقابل اجتناب هستند، یعنی در تصمیم گیری نباید در نظر گرفته شوند، تنها ۹۶۰,۰۰۰ ریال از هزینه های ثابت می بایست در تصمیم گیری مدنظر قرار گیرند.

سود (زیان) تفاضلی	
حاشیه فروش	$۱۲۰۰,۰۰۰ \times ۶۰\% \Rightarrow (۷۲۰,۰۰۰)$
هزینه ثابت قابل اجتناب	<u>۹۶۰,۰۰۰</u>
سود (زیان) عملیاتی	<u>۲۴۰,۰۰۰ ریال</u>

با توجه به محاسبات فوق در صورت توقف فعالیت دایره الف، سود کل شرکت ۲۴۰,۰۰۰ ریال افزایش می یابد.

۱۷- گزینه ۳ صحیح است.

در تصمیمات مربوط به ترکیب بهینه تولید و فروش محصولات، در صورت وجود محدودیت در مبلغ فروش، اولویت تولید و فروش با محصولی است که از بیشترین نسبت حاشیه فروش برخوردار است.

۱۸- گزینه ۱ صحیح است.

نرخ استاندارد مواد مستقیم \times (مصرف واقعی مواد مستقیم - مصرف استاندارد برای تولید واقعی) = انحراف مصرف مواد مستقیم

$$\text{نرخ استاندارد مواد مستقیم} \times (۴۰,۰۰۰ - ۴۳,۰۰۰) = ۱۲,۰۰۰,۰۰۰$$

$$\text{ریال } ۴۰۰۰ = ۱۲,۰۰۰,۰۰۰ \div ۳۰۰۰ = \text{نرخ استاندارد مواد مستقیم} \Rightarrow$$

مقدار واقعی مواد خریداری شده و مصرف شده \times (نرخ واقعی مواد مستقیم - نرخ استاندارد مواد مستقیم) = انحراف نرخ مواد مستقیم

هزینه واقعی مواد مستقیم مصرف شده - هزینه استاندارد مواد مستقیم مصرف شده = انحراف نرخ مواد مستقیم

$$\text{انحراف نامساعد} (۴,۰۰۰,۰۰۰) = ۱۶۴,۰۰۰,۰۰۰ - ۴۰,۰۰۰ \times ۴۰۰۰ = \text{انحراف نرخ مواد مستقیم}$$

۱۹- گزینه ۴ صحیح است.

شرکت ها در کنار تولید و فروش بر مبنای روال عادی خود، گاهی اوقات در موقعیت پذیرش یک سفارش خاص برای محصولات خود به قیمت کمتر از قیمت فروش عادی قرار می گیرند. اگر قیمت فروش سفارش خاص (درآمد تفاضلی) از بهای تفاضلی تولید آن بیشتر باشد، شرکت می تواند با پذیرش آن سود خود را در کوتاه مدت افزایش دهد.

۲۰- گزینه ۳ صحیح است.

در روش اولین صادره از اولین وارده (FIFO)، فرض بر این است که مواد به همان ترتیبی که وارد انبار می‌شود به تولید صادر گردد. به عبارت دیگر بهای تمام شده کالای فروش رفته از قیمت‌های خرید قدیمی محاسبه می‌شود. بدیهی است مبلغ موجودی کالای پایان دوره در این روش از جدیدترین یا آخرین قیمت‌های خرید طی دوره می‌باشد. به همین دلیل موجودی کالای پایان دوره که در ترازنامه منعکس می‌شود، دارای نرخی خواهد بود که به نرخ روز بسیار نزدیک و تا حد زیادی با واقعیت مطابقت دارد. از این رو در شرایط تورمی که قیمت‌های خرید کالا روند صعودی دارند روش فایفو در مقایسه با سایر روش‌ها منجر به انعکاس رقم مطلوب‌تری از موجودی کالا در ترازنامه خواهد شد. صورت سود (زیان) در روش فایفو با توجه به اینکه بهای تمام شده کالای فروش رفته نزدیک به قیمت‌های جاری در بازار نمی‌باشد از مطلوبیت کمتری برخوردار می‌باشد. از طرفی در روش اولین صادره از آخرین وارده (LIFO)، فرض بر این است هرگاه موجودی کالا وارد انبار شود، برای صدور به تولید حق تقدم خواهد داشت. به عبارت دیگر مواد صادره به تولید همیشه دارای نزدیک‌ترین نرخ به قیمت بازار خواهد بود. بنابراین بهای تمام شده کالای فروش رفته نزدیک به قیمت‌های جاری بوده و صورت سود (زیان) مطلوب‌تر گزارش خواهد شد. بدیهی است در این روش بهای تمام شده موجودی پایان دوره بر مبنای خرید قدیمی محاسبه می‌شود و انعکاس آن در ترازنامه از مطلوبیت چندانی برخوردار نیست.

۲۱- گزینه ۲ صحیح است.

ضایعات، محصولات هستند که ویژگی محصولات سالم را ندارند و با انجام کار مجدد روی آنها، به محصولات سالم تبدیل نمی‌شوند، یعنی غیرقابل برگشت به فرآیند تولید هستند. ضایعات برحسب دلیل بروز آن به دو نوع ضایعات عادی و ضایعات غیرعادی تقسیم می‌شود. ضایعات عادی، ضایعاتی هستند که جزء لاینفک تولید بوده و وقوع آن حتی در شرایط کاری عملیات تولیدی امری عادی و اجتناب‌ناپذیر است، در نتیجه بهای تمام شده آن جزئی از بهای محصول تلقی می‌شود.

ضایعات غیرعادی، ضایعاتی هستند که در فرآیند کارای عملیات تولیدی واقع نمی‌شود و معادل آن دسته از محصولات ضایع شده مازاد بر میزان ضایعات عادی است، در نتیجه بهای تمام شده آن جزء بهای محصول نبوده و باید به عنوان زیان دوره در صورت سود و زیان گزارش شوند.

۲۲- گزینه ۳ صحیح است.

در سیستم هزینه‌یابی بر مبنای فعالیت (ABC)، بهای منابع ابتدا به فعالیت‌ها، با توجه به منابع مصرف شده توسط این فعالیت‌ها تخصیص می‌یابد و سپس بهای تخصیص‌یافته به هریک از فعالیت‌ها بر مبنای میزان استفاده هریک از موضوعات هزینه‌یابی (محصولات، خدمات، مشتریان و غیره) از این فعالیت‌ها به موضوعات هزینه‌یابی تخصیص داده می‌شود. در حقیقت در این سیستم تخصیص هزینه‌های سربار در دو مرحله صورت می‌گیرد. در مرحله اول هزینه‌های غیرمستقیم (سربار) براساس فعالیت انجام شده به مخازن هزینه فعالیت تخصیص داده می‌شود و در مرحله بعد، عمل تخصیص هزینه‌های جمع‌آوری شده روی مخازن از طریق محرک هزینه (مبنای تخصیص) به محصولات انجام می‌شود. از طرفی در سیستم هزینه‌یابی سنتی یک یا تعداد اندکی مخزن هزینه غیرمستقیم وجود دارد که به آن سربار گفته می‌شود. در حالی که در سیستم هزینه‌یابی بر مبنای فعالیت مخازن هزینه زیادی داریم که همگن می‌باشند و به جای کل کارخانه یا دوایر مختلف آن بر مبنای فعالیت تعریف می‌شوند. به عبارت دیگر در این سیستم هر مخزن هزینه مبنای خاص خودش را خواهد داشت. در نتیجه دقت شناسایی روابط علت و معلولی بین بهای منابع مصرف شده (هزینه) و موضوعات هزینه و به تبع آن دقت تسهیم بهای سربار ساخت افزایش می‌یابد.

۲۳- گزینه ۲ صحیح است.

خالص ارزش فعلی (NPV) برابر است با تفاضل ارزش فعلی جریان‌های نقدی ورودی و خروجی که بر مبنای نرخ بازده مورد انتظار (نرخ تنزیل/هزینه تامین مالی) تنزیل می‌گردد.

ارزش فعلی جریان‌های نقدی خروجی - ارزش فعلی جریان‌های نقدی ورودی = خالص ارزش فعلی (NPV)

خالص سرمایه‌گذاری اولیه - ارزش فعلی جریان‌های نقدی ورودی = خالص ارزش فعلی (NPV)

✓ جریان‌های نقدی خروجی اغلب در شروع طرح معادل خالص سرمایه‌گذاری اولیه هستند.

۸۰۰ = ۲۰۰ - ۱۰۰۰ = خالص سرمایه‌گذاری اولیه الف \Rightarrow ۲۰۰ = خالص سرمایه‌گذاری اولیه - ۱۰۰۰ = خالص ارزش فعلی پروژه الف

۱۰۰۰ = ۲۰۰ - ۱۲۰۰ = خالص سرمایه‌گذاری اولیه ب \Rightarrow ۲۰۰ = خالص سرمایه‌گذاری اولیه - ۱۲۰۰ = خالص ارزش فعلی پروژه ب

چنانچه خالص ارزش فعلی یک سرمایه‌گذاری مثبت باشد، نشان‌دهنده این است که نرخ بازده واقعی بیشتر از نرخ بازده مورد انتظار می‌باشد. در این حالت سرمایه‌گذاری مقرون به صرفه بوده و طرح پذیرفته می‌شود. به عبارتی در شرایط پذیرش یک پروژه از بین چندین پروژه براساس خالص ارزش فعلی، پروژه‌ای پذیرفته می‌شود که دارای **خالص ارزش فعلی منفی نباشد و خالص ارزش فعلی آن از بقیه پروژه‌ها بزرگتر باشد**. از این رو با توجه به اینکه دو پروژه الف و ب دارای خالص ارزش فعلی برابر می‌باشند نمی‌توان از طریق معیار خالص ارزش فعلی پروژه مطلوب‌تر را تعیین نمود. از طرفی با توجه به اینکه خالص سرمایه‌گذاری اولیه پروژه الف و ب با یکدیگر متفاوت می‌باشند می‌توان از طریق **معیار شاخص سودآوری** که ارتباط تنگاتنگی با خالص ارزش فعلی دارد برای انتخاب پروژه مطلوب‌تر استفاده کرد. شاخص سودآوری (PI) **نرخه است که از تقسیم ارزش فعلی جریان‌های نقدی ورودی بر خالص سرمایه‌گذاری اولیه بدست می‌آید**. در بررسی چند پروژه سرمایه‌گذاری براساس شاخص سودآوری پروژه‌ای دارای ارجحیت است که دارای شاخص سودآوری بزرگ‌تر یا مساوی یک باشد و شاخص سودآوری آن از بقیه پروژه‌ها بزرگتر باشد.

$$\text{شاخص سودآوری (PI)} = \frac{\text{ارزش فعلی جریان‌های نقدی ورودی}}{\text{خالص سرمایه‌گذاری اولیه}}$$

$$\text{شاخص سودآوری پروژه الف} = \frac{۱۰۰۰}{۸۰۰} = ۱/۲۵$$

$$\text{شاخص سودآوری پروژه ب} = \frac{۱۲۰۰}{۱۰۰۰} = ۱/۲$$

بنابراین پروژه الف با توجه به بزرگتر بودن شاخص سودآوری نسبت به پروژه ب مطلوب‌تر می‌باشد.

۲۴- گزینه ۳ صحیح است.

در تصمیمات مربوط به پذیرش یا رد یک سفارش خاص اگر قیمت فروش سفارش خاص از بهای تفاضلی تولید آن بیشتر باشد، شرکت می‌تواند با پذیرش آن سود خود را در کوتاه مدت افزایش دهد. بهای تفاضلی هر واحد کلیه اقلام بهای متغیر و ثابت اضافی را شامل می‌شود. از طرفی در شرایطی که پذیرش سفارش خاص مستلزم چشم‌پوشی از بخشی از فروش عادی شرکت نشود. به عبارت دیگر شرکت از ظرفیت بلااستفاده کافی برای تولید و فروش سفارش برخوردار باشد، هزینه فرصت از دست رفته مساوی صفر می‌باشد. از این‌رو در شرکت سهند، ظرفیت بلااستفاده کافی برای انجام سفارش خاص وجود دارد (۶۰۰ < ۱۰۰). بنابراین پذیرش سفارش خاص هیچ‌گونه هزینه فرصت از دست‌رفته‌ای به همراه نخواهد داشت. با این حال به دلیل ویژگی خاص این سفارش (لازم بودن اجاره ماشین خاصی به مبلغ ۱۵۰,۰۰۰ ریال) اقلام بهای تفاضلی شامل بهای ثابت اضافی نیز می‌شوند که باید جزء اقلام مربوط در تصمیم‌گیری راجع به پذیرش سفارش خاص در نظر گرفته شود.

ریال $150 = 1000 \div 150,000 =$ بهای ثابت اضافی هر واحد سفارش خاص

$100 = 50 \times 2 =$ بهای استاندارد تولید از لحاظ مواد

ریال $350 = 5 \times (40 + 30) =$ بهای استاندارد تولید از لحاظ دستمزد و سربار متغیر

بهای تفاضلی هر واحد = حداقل قیمت فروش برای پذیرش سفارش خاص

ریال $600 = 100 + 350 + 150 =$ حداقل قیمت فروش برای پذیرش سفارش خاص

۲۵- گزینه ۳ صحیح است.

در تصمیم‌گیری راجع به ساخت یا خرید یک دارایی، اقلام بهای متغیر تفاضلی (مواد مستقیم، دستمزد مستقیم و سربار متغیر کارخانه) و بهای ثابت تفاضلی (سربار ثابت قابل اجتناب) جزء هزینه‌های مربوط به ساخت و اقلام قیمت خرید، مخارج سفارش، بیمه، حمل و نقل، بازرسی و کنترل کیفی جزء هزینه‌های مربوط به خرید محسوب می‌شوند. آن قسمت از هزینه‌های سربار ثابت کارخانه که در دو راه حل ساخت یا خرید به‌طور یکسان وجود خواهد داشت، جزء هزینه‌های نامربوط می‌باشند و آن را سربار ثابت غیرقابل اجتناب می‌نامند. از طرفی هزینه فرصت که بیانگر ارزش قابل اندازه‌گیری بهترین راه حل استفاده از منابع که به‌خاطر انتخاب راهکار دیگر، کنار گذاشته می‌شود جزء اقلام مربوط در تصمیمات مربوط به ساخت می‌بایست در نظر گرفته شود. به عبارتی دیگر در صورتی که یک قطعه خاص توسط خود شرکت ساخته نشود و از تولیدکنندگان دیگر خریداری شود، با داشتن ظرفیت بلااستفاده می‌توان قطعات جدیدی به جای قطعه قبلی تولید کرد. درآمد مربوط به قطعه جدید را باید به عنوان هزینه فرصت از دست‌رفته ساخت قطعه در نظر گرفت. البته ممکن است ماشین‌آلات و فضایی که مورد استفاده قرار نمی‌گیرد، اجاره داده شود که درآمد حاصل از این بابت نیز باید به عنوان هزینه فرصت از دست‌رفته تصمیم ساخت در نظر گرفته شود.